کرێکارێک مەژو دەخوێنێتەوە … برتێد برێخت

وەرگێڕانی: گەران عەبدوڵا …

کێ بوو حەوت دەروازەی تیبس1 درووستکرد؟
کتێبەکان پڕبوون لە ناوی پادشاکان
هیچ پادشایەک پارچەیەک لەو گابەردانەیان هەڵگرت؟
بابل چەندین جار خاپورکرا
کێ شارەکانی هەموو جارێک بنیات نایەوە؟
لەکامێ ماڵەکانی لیمایا2،
ئەوشارەی وەکو ئاڵتون دەبریسکێتەوە،
ئەوانەی درووستیان کرد تێیدا ژیان؟
ئەو ئەوارێیەی دیواری چین تەواو بوو
بەناکان بۆ کوێ ڕۆشتن؟
ئیمپراتۆری ڕۆم پڕ لە کەوانەی سەرکەوتن
کێ لە پشتی ئەوانەوە وەستاوە؟
قەیسەر بەسەر کێدا سەرکەوت؟ بڕوانتین لە ناو گرانیدا دژی.
هەموو ماڵەکان کەشکی بوون؟ تەنانەت لە ئەفسانەی ئەتڵانتاش
ئەو شەوەی دەریا هروژمی هێنا
پیاوە خنکاوەکان دەیانبڵاند بە کێلەکانیان.

ئەلکساندەری گەنج لە هیندستان سەردەکەوێت.
بۆتنها بوو؟
قەیسەر گۆڵسی3 بۆزاند
ئەرێ چێشت لێنەرکیش لە سوپاکێیدا نەبوو؟
فلیپی ئسپانیا گریاوەک ئاوەی کەشتکەی نوقم بوبێت.
ئەرێ فرمێسکێکی ترلەوێ نەبوو؟
فردریک سەرکەوتنکی مۆزنی لە شڕەی حەوت ساڵدا بەدەست هێنا.
کێ لەگەیدا سەرکەوت؟

هەمولاپەرێیکی سەرکەوتن
کێ پاداشتی سەرکەوتنی داوە؟
هەر دەسا جارێک پیاوێکی مۆزن
کێ پارەی زورناژەنی داوە؟

زۆرێک لە تایبەتمەندی
زۆرێک لە پرسیار.

Bertolt Brecht

_____

1- شارێک لە ناوەراستی یەنان
2- پایتەختی پیرە
3- ناوچەیەک بوو لە کەندا لە ڕۆژئاوای ئەورووپا